

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.] værende Valutavanskeligheder udelukker, at der kan stilles Betalingsmidler til Raa-dighed for en Benzinimport af tilsvarende Omfang som før Krisens Indtræden. Kun med yderste Vanskelighed er det under Hensyntagen til Benzinens store Betydning for Beskæftigelsen og mange Grene af Erhvervs-livet lykkedes at tilvejebringe Mulighed for at stille de nødvendige Betalingsmidler til Raadighed for en almindelig Benzinratione-ring som den, Det erhvervsøkonomiske Raad paa et i Gaar afholdt Møde har stillet For-slag om.

Jeg har ikke ment det rigtigt ved denne Lejlighed at undlade at omtale de valuta-riske Vanskeligheder, som vi i Øjeblikket har at kæmpe med, og som har foranlediget de Indgreb, der i de seneste Maaneder har maattet foretages fra Nationalbankens og Valutacentralens Side, saavel med Henblik paa den øjeblikkelige Situation som paa længere Sigt. Man tjener intet Formaal ved at lægge Skjul herpaa, men maa hellere se Sandheden i Øjnene og give tydeligt til Kende, at det er Regeringens og Bankens bestemte Hensigt at iværksætte de Foran-staltninger, som Situationen kræver.

I denne Forbindelse vil jeg dog ogsaa fremhæve, at den stedfundne stærke Nedgang i Valutabeholdningerne ikke er noget under de foreliggende ekstraordinære Forhold unaturligt eller for Danmark særegent. Selv i Sverige, der kapitalmæssigt staar saa stærkt, har en lignende Nedgang fundet Sted som Følge af Importstigning og ændrede Betalingsformer. I første Uge af Ok-tober faldt den svenske Rigsbanks Valuta-reserve saaledes med 17 Mill. Kr. og i den anden Uge med ikke mindre end 58 Mill. Kr. Og i Sverige har man ligesom her ogsaa mærket en Begrænsning i Pengerigeligheden. Man har kun Lov til at haabe, at de nuvæ-rende, i særlige Forhold begrundede, øje-blikkelige Valutavanskeligheder atter snart vil lattes.

Hvorledes Forholdene vil udvikle sig paa længere Sigt, er det ikke muligt at sige med Sikkerhed — dertil tegner alt sig endnu for usikkert. Et af de alvorligste Usikker-hedsmomenter er Uvisheden med Hensyn til, om tilfredsstillende Priser kan opnaas for vor Landbrugseksport, og om Landbrugs-produktion og -eksport, som vi alle maa ønske, kan opretholdes i hidtidigt Omfang. Nationalbanken har over for Regeringen givet Udtryk for sit Syn paa Udsigterne. Om Begivenhedernes Udvikling vil be-kræfte Bankens Syn eller forme sig ander-

ledes, vil kun Fremtiden kunne afgøre, men de stedfundne omfattende Overførsler til den bundne Liste og Valutaordningens For-længelse skulde muliggøre det at følge Ud-viklingen og at træffe de regulerende Foran-staltninger, som Opretholdelsen af forsvar-lige valutamæssige og beskæftigelsesmæssige Forhold kræver.

Den økonomiske Udvikling siden Kri-gen har medført Forskydninger, som for Danmarks Erhvervsliv vil være af den stør-ste Betydning fremover. Vort Hoveder-hverv, Landbruget, maa i Dag eksportere til Priser, som ikke er væsentligt større end før Krigen, medens vore nødvendige Raa- og Hjelpestoffer samtidig er steget med mange Procent; vi kæmper i Dag for at skaffe den nødvendige Valuta til Indførsel af alle de Varer, som er paakrævede, for at Produktionen kan opretholdes. Til alle disse Vanskeligheder er kommet Risikoen ved Varernes Forsendelse her til Landet og de forøgede Fragtudgifter. Alle vore Kræfter maa nu mere end nogen Sinde sættes ind paa at skaffe Landet de Varer, der er nød-vendige for Produktion og for Opretholdelse af Beskæftigelsen. Saadanne Varer, som ikke tjener Produktions- eller Beskæftigel-sesøjemed, maa nødvendigvis indtil videre glide i Baggrunden.

Den Lovgivning, som tager Sigte paa at værne Danmarks Valuta og dansk Pro-duktion og Beskæftigelse, er fuldt saa paa-krævet som nogen Sinde før, og det er lige-ledes under de foreliggende Forhold nød-vendigt at være i Stand til gennem Handels-aftaler at træffe Bestemmelse om Køb af Varer udefra som Kompensation for dansk Eksport, for paa længere Sigt at kunne bane Vej for Afsætningen af danske Eksportvarer i fremmede Lande.

Nødvendigheden af at opretholde den gældende Valutaordning er saaledes iøjne-faldende, og de Formaal, som den gældende Ordning tjener, maa ogsaa forfølges frem-over. Saa længe Landets valutamæssige Stilling ligger, som den gør i Dag, vil Lovens valutariske Formaal træde stærkt i Forgrun-den, men ogsaa beskæftigelsesmæssige og handelspolitiske Formaal er fortsat af den største Vigtighed. Under de nu foreliggende økonomiske Vilkaar bliver det af den største Vigtighed at være i Stand til at sikre Lan-det de nødvendige Tilførsler af Raavarer og Halvfabrikater til Opretholdelse af Pro-duktionen og paa enhver Maade at støtte Beskæftigelsen. Om Udsigterne for frem-over at holde Beskæftigelsen oppe, kan ingen i Dag sige noget bestemt, men fra Regerin-